

Det Kongelige Arbeidsdepartement
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Dato: 08.02.2013
Vår ref.: ARB utgjn.r.130024
Deres ref.: 12/3788-

AD HØRING- TILTAK MOT ULOVLIG INNLEIE AV ARBEIDSKRAFT – SØKSMÅLSRETT FOR FAGFORENINGER OG UTVIDET KOMPETANSE FOR ARBEIDSTILSYNET.

Vi viser til departementets brev av 18.12.2012.

Innledningsvis bemerkes at det i det siste er gitt kortere frister enn vanlig på flere høringer vedrørende regelverk på arbeidslivsområdet. Finans Norge reagerer på at det i viktige og prinsipielle hørings saker settes korte frister. Så korte høringsfrister kan bidra til å uthule høringsinstituttet og ikke minst gi signal om at høringsrundene ikke er så viktige fordi man allerede har bestemt seg. Vi ber departementet anvende normalfristen på 3 måneder.

Representativ søksmålsadgang for fagforeninger.

På området innleie av arbeidskraft er det den senere tid utviklet et betydelig kontrollregime gjennom implementering av vikarbyrådirektivet i arbeidsmiljøloven og med supplerende forskrifter. Den kontroll og de restriksjoner dette innebærer går allerede lenger enn det direktivet krever av landene. Det er derfor med forundring Finans Norge nå registrer at det foreslås ytterligere regelverk, åpenbart med det formål å kontrollere innleie av arbeidskraft enda sterkere. Det samlede regelverk står ikke i forhold til at innleid arbeidskraft representerer under 2 prosent av arbeidstakerne i landet. Dessuten fremstår det som en mistenkeliggjøring av den del av norsk næringsliv som benytter innleid arbeidskraft. Det er ikke dokumentert grunnlag for at lovens vilkår for innleie brytes i den grad departementet synes å legge til grunn. Det holder ikke bare å vise til signaler departementet angivelig får slik det gjøres på s. 3 i høringsnotatet. Det er dessuten grunn til å tro at disse signalene kommer fra de deler av fagbevegelsen som er motstandere av innleid arbeidskraft, og det er da grunn til å stille spørsmålstegn ved deres objektivitet.

Høringsnotatet gir en god gjennomgang av de gjeldende prosessuelle regler med hensyn til fagforeningers søksmålsadgang. Det konkluderes på s. 23 med at gjeldende rett viser at fagforeninger i dag har en ikke ubetydelig adgang til å ta ut representative fastsettelsessøksmål. Det ligger i dette at fagforeningene sannsynligvis etter gjeldende tvistelovgivning kan gå til fastsettelsessøksmål for å få fastslått at et innleieforhold ser i strid med vilkårene i aml. § 14-12, jfr. § 14-9. Videre heter det på s. 23 følgende:

”På den ene siden kan dette tale for at det ikke er behov for nye regler på dette området. Det kan hevdes at fagforeningene i større grad bør prøve ut den adgangen som allerede foreligger, og på denne måten også bidra til å klargjøre rettsstillingen. Fagforeningene har dessuten allerede i dag flere andre prosessuelle muligheter for å ivareta egne og medlemmenes interesser, jf. punkt 2.1.3 ovenfor.”

Finans Norge slutter seg fullt og helt til disse betraktninger. Fagforeningene har ikke prøvd adgangen. Det finnes ingen rettspraksis på dette. Det er grunn til å stille et stort spørsmålsteget ved hvorfor det da anses nødvendig med de foreslåtte regler om søksmålsadgang. Argumentet om klargjøring holder ikke så lenge situasjonen er at ingen har forsøkt. Dessuten henvises det til at forslaget representerer en hensiktsmessig utvidelse. Finans Norge er ikke enig i at dette er hensiktsmessig.

Fagforeningene har allerede i dag andre muligheter som de benytter. Det gjelder først og fremst muligheten til å støtte medlemmet økonomisk i forbindelse med prosess slik at en rettssak ikke koster medlemmet noe. Dessuten vet vi at fagforeningene anvender sine egne advokater til å føre den ansattes sak i retten. I tillegg finnes partshjelpinstituttet som også brukes.

Høringsnotatet inneholder en gjennomgang av rettsstillingen i enkelt andre land. Det konkluderes med at i de landene som er undersøkt finnes ikke regler om kollektiv søksmålsadgang for fagforeninger. Landene er begrenset Sverige, Danmark og Tyskland. Det er da grunn til å spørre hvorfor Norge trenger slike regler. Dette føyer seg inn i rekken av nye arbeidsrettslige regler som øker byrdene for norske bedrifter i forhold til i våre naboland.

De foreslåtte regler kan virke som en oppfordring til fagbevegelsen til å gå til slike søksmål og slik sett bidra til økt konfliktnivå på arbeidsplassene. Dessuten kan de også inspirere til dårlig funderte søksmål fra fagforeninger som av andre grunner er i konflikt med arbeidsgiver. Reglene kan videre virke slik at det går til søksmål mot den ansattes ønske, hvilket er svært uheldig og strider mot de vanlige prosessforutsetninger.

På s. 29 i høringsnotatet står det at ”på sikt må det antas at forslaget vil bidra til mer ryddighet i bransjen”. Utsagnet synes å vitne om sviktende forståelse fordi

søksmålsadgangen jo ikke retter seg mot utleiefirmaene, men mot innleiebedriftene. Disse er ingen *bransje*, men hele norsk næringsliv, både offentlig og privat.

Finans Norge går sterkt imot forslaget til ny § 17-1 (5) og ny § 17-4 (3) i arbeidsmiljøloven.

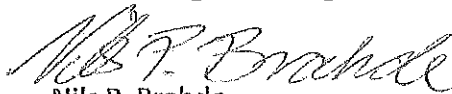
Utvidet kompetanse for Arbeidstilsynet ved innleie etter § 14-12 andre ledd.

Også i høringsnotatets pkt. 3.1 fremføres løse antagelser om at ulovlig innleie forekommer hyppig, og at *flere* har tatt til orde for osv. Omfanger er udokumentert, og hvem er disse *flere*?

Finans Norge har likevel ikke innvendinger mot forslaget til nytt andre punktum i arbeidsmiljølovens § 14- 12 andre ledd eller § 18-6 første ledd første punktum.

Med hilsen

Finans Norge Arbeidsgiveravdelingen

Nils P. Brahde

advokat